

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

เตือนภัยการเกษตร ช่วงวันที่ ๑๙ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศเย็นและมีหมอกในตอนเช้า	มังคุด	ออกดอก	เพลี้ยไฟ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยทำลายโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่างๆ ของพืช <u>ระยะออกดอกและติดผลอ่อน</u> อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจนเนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ <u>ระยะแตกยอดอ่อนและใบอ่อน</u> ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น หงิกงอ และใบไหม้ ต้นมังคุดขาดความสมบูรณ์	สำรวจการระบาดของเพลี้ยไฟบนดอก และยอดอ่อน หากพบเพลี้ยไฟ จำนวนมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก (๐.๒๕ ตัวต่อดอก) หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นสารอิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร **ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟต้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้
	ทุเรียน	ออกดอก	๑. เพลี้ยไฟ	ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่างๆ ของพืช มีผลทำให้ใบอ่อนหรือยอดอ่อนชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น ใบโค้ง แห้งหงิกงอ และไหม้ การทำลายในช่วงดอก ทำให้ดอกแห้ง ดอกและก้านดอกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแคระแกร็น และร่วงได้ และในช่วงผลอ่อน ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต หนามเป็นแผล และเกิดอาการปลายหนามแห้ง ผลไม่สมบูรณ์และแคระแกร็น เพลี้ยไฟจะระบาดรุนแรงในช่วงแล้ง ระหว่างเดือน	๑. หากพบเพลี้ยไฟระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง ๒. เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรง ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟ ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำติดต่อกันหลายครั้ง เพราะทำให้เพลี้ยไฟสร้างความต้านทานได้

คณะทำงานพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืช กรมวิชาการเกษตร

email : pknok@yahoo.com

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ธันวาคม-พฤษภาคม ซึ่งตรงกับระยะที่ต้นทุเรียนออกดอกติดผล เปลี้ยไฟมีอาหารอย่างอุดมสมบูรณ์ สามารถเพิ่มปริมาณได้มาก	
			๒. หนอนด้วงหนวดยาวเจาะลำต้นทุเรียน	ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่โดยฝังไว้ใต้เปลือกตามลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ หนอนกัดกินซอซไข่ไปตามเปลือกไม้ด้านในไม่มีทิศทาง หรืออาจกัดควั่นเปลือกรอบต้น การทำลายที่เกิดจากหนอนขนาดเล็กไม่สามารถสังเกตเห็นได้จากภายนอก แต่เมื่อหนอนโตขึ้นจะพบขุยไม้ละเอียดซึ่งเป็นมูลของหนอนตามแนวรอยทำลาย หรือตรงบริเวณที่หนอนทำลายกัดกินอยู่ภายในจะเห็นมีของเหลวสีน้ำตาลแดงไหลเอิ้มอยู่ ในระยะต่อมาจึงจะพบมูลหนอนออกมากองเป็นกระจุกอยู่ข้างนอกเปลือก เมื่อใช้มีดปลายแหลมแกะเปลือกไม้ จะพบหนอนอยู่ภายใน จะสังเกตเห็นพบรอยทำลายต่อเมื่อหนอนตัวโตและอาจเจาะเข้าเนื้อไม้ หรือกินควั่นรอบต้นทุเรียนแล้ว ซึ่งจะมีผลทำให้ท่อน้ำท่ออาหารถูกตัดทำลายเป็นเหตุให้ทุเรียนเริ่มทรุดโทรม ใบเหลืองและร่วง และยืนต้นตายได้	<p>๑. กำจัดแหล่งขยายพันธุ์ โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตเผาทิ้ง และควรดูแลรักษาต้นทุเรียน ให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ</p> <p>๒. กำจัดตัวเต็มวัย โดยใช้ไฟส่องจับตามต้นทุเรียนในช่วงเวลา ๒๐.๐๐ น. ถึงช่วงเช้ามืด หรือใช้ตาข่ายดักปลาตักที่พันรอบต้นหลายๆ ทบ เพื่อดักตัวด้วง</p> <p>๓. หมั่นตรวจสอบเป็นประจำ โดยสังเกตรอยแผล ซึ่งเป็นแผลเล็กและชื้น ที่ตัวเต็มวัยทำขึ้นเพื่อการวางไข่ ถ้าพบให้ทำลายไข่ทิ้ง หรือถ้าพบขุยและการทำลายที่เปลือกไม้ให้ใช้มีดแกะ และจับตัวหนอนทำลาย</p> <p>๔. ถ้าระบาดไม่รุนแรง และหนอนเจาะเข้าเนื้อไม้แล้ว ให้ใช้มีดแกะหารู ฉีดสารคลอรีไพริฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๓-๕ มิลลิลิตร เข้าในรูแล้วใช้ดินเหนียวอุด</p> <p>๕. แหล่งที่มีการระบาดรุนแรง ควรป้องกันการเข้าทำลายของด้วงหนวดยาว โดยพ่นสารฆ่าแมลงไทอะมีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๑๔.๑%/๑๐.๖% แซดซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะซีทามิพริด ๒๐% เอสพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้ชุ่มเฉพาะบริเวณต้นและกิ่งขนาดใหญ่ จำนวน ๒ ครั้ง ห่างกัน ๒ สัปดาห์</p>

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	เงาะ	เตรียมความพร้อมในการออกดอก	๑. หนอนคืบกินใบ	หนอนคืบกินใบมีความสำคัญ ในระยะที่เงาะแตกใบอ่อนจะทำลายและทำให้เกิดความเสียหายมาก หนอนจะกัดกินใบเพสลาด รวมทั้งใบแก่ ทำให้การปรุงอาหารของใบไม่เพียงพอ	๑. ถ้าหากโคนต้นเงาะโล่งเตียนไม่มีหญ้ารกให้เขย่ากิ่งเงาะ ตัวหนอนทิ้งตัวลงที่พื้นแล้วจับทำลายเสีย ๒. ในระยะที่เงาะแตกใบอ่อน ถ้าพบหนอนบางส่วน ควรพ่นสารฆ่าแมลง คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
			๒. แมลงค่อมทอง	ตัวเต็มวัยกัดกินใบ ยอดอ่อน และดอก ใบที่ถูกทำลายจะเว้าๆ แหว่งๆ ถ้าระบาดรุนแรงจะเหลือแต่ก้านใบ และมีมูลที่ถ่ายออกมาปรากฏให้เห็นตามบริเวณยอด ตัวเต็มวัยเป็นระยะที่สำคัญที่สุด เพราะกัดกินส่วนต่างๆ ของพืช สีของตัวเต็มวัยจะเปลี่ยนไปขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม จึงพบมีหลายสี เช่น สีเหลือง สีเทา สีดำ และสีเขียวบนเหลืองตัวเต็มวัยที่พบบนต้นพืชมักพบเป็นคู่ๆ หรือรวมกันเป็นกลุ่มบนใบ เมื่อต้นพืชถูกกระทบกระเทือน แมลงค่อมทองจะทิ้งตัวลงสู่พื้นดิน	๑. ตัวเต็มวัยของแมลงค่อมทองมีอุปนิสัยชอบทิ้งตัวเมื่อกระทบกระเทือน ใช้ผ้าพลาสติกกรองใต้ต้นแล้วเขย่าต้น ตัวเต็มวัยจะหล่นแล้วรวบรวมนำไปทำลาย ๒. บริเวณที่พบระบาดควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วในระยะที่เงาะแตกใบอ่อน ๒-๓ ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน ๑๐-๑๔ วัน
	หอมหัวใหญ่, หอมแดง, หอมแบ่ง, กระเทียม	ทุกระยะการเจริญเติบโต	๑. โรคใบจุดสีม่วง (เชื้อรา <i>Alternaria porri</i>)	อาการเริ่มแรก พบจุดฉ่ำน้ำขนาดเล็ก รูปร่างกลมหรือรีบนใบ ซึ่งเมื่อแผลแห้งจะเปลี่ยนเป็นจุดแผลสีขาว ต่อมาแผลขยายออกตามความยาวของใบ มีลักษณะเป็นรูปไข่ เนื้อเยื่อยุบตัว แผลสีม่วงเข้มหรือสีน้ำตาลอมม่วง ตรงกลางซีดจางกว่าเล็กน้อย มีแถบสีขาว หรือสีเหลืองล้อมรอบแผล ถ้าอากาศชื้นจะพบผงสปอร์สีดำของเชื้อราสาเหตุโรคบนแผล เมื่อมีหลายแผลขยายต่อ	๑. ก่อนปลูกควรปรับปรุงดินให้มีสภาพเหมาะสมกับการปลูกหอมและกระเทียม โดยการใส่ปุ๋ยขาว ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ ๒. ใช้หัวพันธุ์ที่ปราศจากโรค โดยแช่หัวพันธุ์ หรือต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดฟิโนโคนาโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๓๐ - ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไอโพรโดโคน ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร นาน ๑๕ - ๒๐ นาที

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				กันจะทำให้ใบแห้ง ต้นโทรม ผลผลิตลดลง หากโรคระบาดรุนแรงใบจะแห้งตายหมดไม่ได้ผลผลิต หากเชื้อราเข้าทำลายที่ส่วนหัว จะทำให้หัวเน่าเก็บไว้ได้ไม่นาน	<p>๓. ตรวจสอบปลุกสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคพ่นด้วยสารไดฟิโนโคนาโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไอโพรไดโอน ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือโพรคลอราซ ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ชนิดใดชนิดหนึ่ง หากโรครยังคงระบาดควรพ่นซ้ำทุก ๕ - ๗ วัน แต่ไม่ควรเกิน ๔ ครั้ง แล้วสลับพ่นด้วยแมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อสาเหตุโรค</p> <p>๔. เก็บซากพืชที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค</p> <p>๕. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่สกุลหอมกระเทียมสลับ</p>
			๒. โรคใบไหม้ (เชื้อรา <i>Stemphylium vesicarium</i>)	อาการเริ่มแรก พบจุดสีเหลืองอ่อนหรือน้ำตาลอ่อนบนใบ มีลักษณะฉ่ำน้ำ ต่อมาจุดเล็กจะขยายเป็นแผลรูปยาวรี หัวท้ายแหลมสีน้ำตาลอ่อน หรือน้ำตาลอมม่วง เมื่อสภาพแวดล้อมมีความชื้นสูง แผลจะขยายลุกลามอย่างรวดเร็ว เกิดอาการไหม้ตั้งแต่ปลายใบลงมายังรอยแผล หรือไหม้ทั่วทั้งใบ โดยแผลไหม้ในระยะแรกมีสีน้ำตาลอ่อน แล้วเข้มขึ้นเป็นสีน้ำตาลอมม่วง จนเป็นสีดำในที่สุด บางครั้งพบสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค มีลักษณะเป็นผงสีดำบนแผล ซึ่งโรคนี้นี้มักพบเกิดร่วมกับโรคใบจุดสีม่วง	การป้องกันกำจัดโรค เหมือนกับโรคใบจุดสีม่วง

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ข้าวโพดฝักสด (ข้าวโพดหวาน, ข้าวโพดเทียน, ข้าวโพดข้าวเหนียว)	ระยะเริ่มปลูกถึงอายุประมาณ ๓๐ วัน	โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา <i>Peronosclerospora sorghi</i>)	โรคเกิดได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มงอก โดยพบจุดเล็กๆ สีเขียวฉ่ำน้ำบนใบอ่อน ต่อมาใบข้าวโพดมีสีเหลืองซีดโดยเฉพาะบริเวณยอดหรือใบกลายเป็นทางสีเขียวอ่อนสลับเขียวแก้มักพบส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อรา ลักษณะเป็นผงสีขาวจำนวนมากด้านใต้ใบ ในเวลาเช้าที่มีอากาศค่อนข้างเย็นและความชื้นสูง บางครั้งพบยอดข้าวโพดแตกเป็นพุ่ม ต้นแคระแกร็น เตี้ย ข้อถี่ ไม่มีฝัก หรือมีฝักขนาดเล็ก ก้านฝักมีความยาวมาก หรือมีจำนวนฝักมากกว่าปกติ แต่จะไม่สมบูรณ์ เช่น มีเมล็ดจำนวนน้อย หรือไม่มีเมล็ดเลย **** ข้าวโพดในระยะเริ่มปลูกถึงอายุประมาณ ๓๐ วันจะอ่อนแอต่อโรคนี้มาก	๑. ควรใช้พันธุ์ต้านทาน และคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล ๓๕% ดีเอส อัตรา ๗ - ๑๐ กรัมต่อเมล็ด ๑ กิโลกรัม หรือ เมทาแลกซิล-เอ็ม ๓๕% อีเอส อัตรา ๓.๕ มิลลิลิตรต่อเมล็ด ๑ กิโลกรัม หรือ ไตเมโทมอร์ฟ ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อเมล็ด ๑ กิโลกรัม ๒. เมื่อสภาพแวดล้อมเหมาะสม คือ อุณหภูมิต่ำและความชื้นสูง ในแหล่งที่เคยมีการระบาดของโรค ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมื่อข้าวโพดอายุ ๕ - ๗ วัน ได้แก่ สารไดเมโทมอร์ฟ ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทุก ๗ วัน จำนวน ๓ - ๔ ครั้ง ๓. ถอนต้นที่แสดงลักษณะอาการของโรคนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก ๔. ควรหลีกเลี่ยงการปลูกข้าวโพดในฤดูฝน ซึ่งสภาพอากาศเหมาะสมต่อการระบาดของโรค **** เชื้อสาเหตุโรค สามารถเข้าทำลายข้าวโพดได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มงอก ซึ่งการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช หลังจากข้าวโพดอายุ ๒๐ วันขึ้นไป จะไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคนี้นี้ได้